

Наука в Україні та зарубіжних країнах:

анотований бібліографічний список

2020. – Вип. 10 (жовтень). – 9 с.

1. **Гамзаева Л. А. гызы. Психолінгвістика как интегративная сфера науки** / Лала Аладдин гызы Гамзаева // Закарпат. філол. студії. — 2019. — № 9, т. 2. — С. 7-11. *Викладено основні питання становлення психолінгвістики як сфери пізнання. Вказані заслуги представників як лінгвістики, так і психології, у формуванні цього міждисциплінарного напрямку науки. Зокрема, вказано роль представників лінгвістики і психології, в тому числі Чарльза Осгуда, Льва Виготського, А. А. Потебні і Х. Штейнталя, А. А. Леонтьєва, Жана Піаже, у формуванні основних напрямків цієї науки. Вказано основні напрямки сучасної психолінгвістики, її розробки у сфері психодіагностики та психокорекції. Зроблено висновок про те, що лінгвістика пов'язана з психологією, тому що мовна діяльність людини є однією з галузей психології. Психолінгвістика – складна наука, яка пов'язана з психологічними дисциплінами. Психолінгвістика вивчає процес формування мови, а також сприйняття та розвиток мови у зв'язку з мовною системою.* Текст : http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/9/part_2/3.pdf

2. **Демуз І. О. Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проектів в Україні** / І. О. Демуз // Екон. вісн. ун-ту : зб. наук. пр. учених та аспірантів / ДВНЗ "Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди". — Переяслав-Хмельницький, 2019. – Вип. 43. – С. 12-20. – **Шифр зберігання в Бібліотеці : Бп17040-43** *Проаналізовано розподіл загального обсягу витрат на виконання науково-дослідних робіт українськими дослідниками за джерелами фінансування. Акцентовано увагу на активній участі вчених у реалізації різноманітних міжнародних проектних пропозицій в умовах суттєвого недофінансування вітчизняної науки. Охарактеризовано такі*

технології та механізми складання грантових заявок, пошук міжнародних донорів, якісний супровід наукових проектів як проектний менеджмент (управління проектами), фандрайзинг, грантрайтинг, краудфандинг. Встановлено, що грантове фінансування може надаватися і в рамках міжнародної технічної допомоги. Доведено, що залучення України до світового "грантового простору" через особливі фінансові механізми фандрайзингу і грантрайтингу сприятиме як збільшенню позабюджетних надходжень для фінансування досліджень та покращанню матеріально-технічного забезпечення окремих установ і організацій, так і розвитку наукового потенціалу, раціональнішій організації науково-дослідних розробок, розвинутій системі комерціалізації наукових результатів. Текст: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ecvu_2019_43_4

3. **Digital-маркетинг: ефективний інструмент для популяризації досягнень наукових установ НААН** / [А. В. Балян та ін.] ; НААН України. — Вінниця : Твори, 2019. — 67 с. - **Шифр зберігання в Бібліотеці: А806987** Наведено огляд сучасних інструментів інтернет-маркетингу, зокрема: методів пошукового просування сайту, контент-маркетингу, використання E-mail розсилок, просування в соцмережах, огляд програмних засобів тощо.

4. **«За вдосконалення теорії аукціонів...»** [Електронний ресурс] // День. – 2020. – 13 жовт. (№ 193). – Електрон. дані. Подано інформацію, що у Стокгольмі оголосили лауреатів премії Банку Швеції в пам'ять Альфреда Нобеля з економічних наук. Ними стали Пол Р. Мілгром та Роберт Вілсон. Вони стали переможцями «за вдосконалення теорії аукціонів та винаходи нових форматів аукціонів». Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/ekonomika/za-vdoskonalennya-teoriyi-aukcioniv>

5. **За дослідження чорних дір** [Електронний ресурс] // День. – 2020. – 8 жовт. (№ 190). – Електрон. дані. *Подано інформацію, що лауреатами Нобелівської премії з фізики в 2020 році стали британець Роберт Пенроуз, німець Райнгард Генцель та американка Андреа Гез. Їх нагородили за вивчення чорних дір. Гез стала четвертою жінкою-лауреаткою за весь час присудження премії.* Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/cuspilstvo/zadoslidzhennya-chornyh-dir>

6. **Історія освіти, науки і техніки в Україні** : матеріали XIV Всеукр. конф. молодих учених та спеціалістів, присвяч. ювіл. датам від дня народж. видат. учених у галузі аграр. наук – основоположників с.-г. дослід. справи в Україні за наук. напрямками проф. – Богданова С. М. (1859 - 1920), Шиндлера К. Г. (1869 - 1940) та чл.-кор. АН УРСР Тюленєва М. О. (1889 - 1969), м. Київ, 17 трав. 2019 р. / НААН України, Нац. наук. с.-г. б-ка [та ін. ; уклад. В. А. Вергунов, А. С. Білоцерківська, Х. М. Дмитрієва ; редкол.: В. А. Вергунов (голова) та ін.]. — Київ : Компринт, 2019. — 677 с. — **Шифр зберігання в Бібліотеці: А801803** *Зі змісту: Винахідницька діяльність в Національній Академії наук України: історичний аспект / Т. Г. Косско. — С. 359-362; Становлення Української академії наук: «Національний зміст академії» у поглядах її фундаторів / В. Є Кругляков. — С. 368-371.*

7. **Кизим М. О. Проблеми вибору пріоритетних напрямів розвитку науки та техніки в Україні** / М. О. Кизим, В. Є. Хаустова, О. І. Решетняк // Бізнес Інформ. — 2020. — № 7. — С. 50-58. *Досліджено нормативно-правові і методичні проблеми обґрунтування та вибору пріоритетних напрямів розвитку науки та техніки в Україні. Обґрунтовано, що встановлення пріоритетних напрямів розвитку науки та техніки є важливим аспектом науково-інноваційної політики провідних країн світу.* Текст : https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2020-7_0-pages-50_58.pdf

8. **Китайский опыт в развитии научно-технологических парков Беларуси** / [Т. С. Вертинская и др. ; науч. ред. : В. И. Бельский, Т. С.

Вертинская] ; НАН Беларуси, Ин-т экономики. – Минск : Беларус. навука, 2019. – 244, [1] с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Б362897**
Узагальнено й систематизовано китайський досвід щодо створення й функціонування різних типів зон інноваційного розвитку та розробку основних концептуальних підходів щодо його застосування в Республіці Білорусь. Розроблено проект стандарту індустріального парку на території Білорусі й пропозиції щодо підвищення ефективності діючих технопарків. Особливу увагу приділено розробці комплексної стратегії подальшого розвитку Китайсько-Білоруського індустріального парку "Великий камінь", що включає інноваційну експортну та регіональну складові.

9. **Кудярска Г. Теоретичні і практичні підходи до впровадження інклюзивної освіти: сучасні наукові дослідження** / Тетяна Кудярска // Освіт. простір України. — 2019. — Вип. 17, ч. 2. — С. 346-351.

Проаналізовано праці вітчизняних вчених, які займалися вивченням питання впровадження інклюзивної освіти в Україні, визначення основних категоріальних понять, теоретико-методологічних основ формування новітніх підходів до організації освітнього процесу в інклюзивних закладах, аргументації доцільності застосування специфічних навчально-виховних засобів. Особливу увагу приділено проблемі кадрового забезпечення інклюзивної освіти, необхідності створення команди фахівців для спільної роботи з дитиною з особливими освітніми потребами в кожному випадку зокрема. Наведено приклади структури готовності майбутніх фахівців до роботи в початковій школі як зі здоровими дітьми, так і з дітьми з особливостями психофізичного розвитку.

Текст :

<https://journals.pnu.edu.ua/index.php/esu/article/view/3575>

10. **Лі Мін. Застосування гнучкої (Agile) методології для виконання міжнародних спільних наукових проєктів** / Мін Лі // Упр. розвитком складних систем : зб. наук. пр. / Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. — Київ, 2019. — Вип. 38. — С. 103-110. **Шифр зберігання в Бібліотеці: Бн17179-38** *Зазначено, що активні методи управління*

проектами стали одним з найбільш швидко зростаючих і найбільш популярних аспектів управління IT-проектами. Використання гнучких методів у розробці програмного забезпечення може зробити різницю між проектом, який має низькі шанси на завершення, і тим, який дасть результати дуже швидко і продовжуватиме досягати результатів з часом. Проте гнучке мислення ніколи не було призначене для обмеження лише розробкою програмного забезпечення. Застосування цієї концепції управління проектами до процесів та інших типів проектів передбачалося з самого початку. Гнучкі (Agile) методології використовують ітеративний підхід до виконання проекту. На відміну від прямолінійної каскадної моделі, гнучкі проекти складаються з декількох менших циклів – спринту. Кожен з них є проектом в мініатюрі: він має відставання і складається з етапів проектування, впровадження, тестування і розгортання в межах заздалегідь визначеного обсягу робіт. Для виконання міжнародних спільних проектів широко використовується механізм Agile – ітеративний та поступовий розвиток. Цей підхід має дуже велике значення в умовах міжнаціональних розбіжностей та знаходження виконавців проекту в різних країнах, зокрема при виконанні спільних наукових досліджень для підприємств-замовників.

11. Лукашевич В. К. Креативное взаимодействие предметного, нормативного и рефлексивного знания в научном поиске / В. К. Лукашевич ; НАН Беларуси, Ин-т философии. — Минск : Беларус. навука, 2019. — 298 с. – Шифр зберігання в Бібліотеці : Б362900 Проаналізовано інтернаціональні особливості та специфіку форм креативного взаємодії типів знання, що забезпечили системогенез науки і її прогресивний розвиток. Мета роботи - виявити на рівні операційних схем нові форми креативної взаємодії функціонуючого в сучасній науці предметного, нормативного та рефлексивного знання, що підвищують когнітивну продуктивність наукової роботи.

12. **Михальська С. А. Аналіз витоків комунікативності особистості в наукових дослідженнях** / С. А. Михальська // Молодий вчений. — 2019. — № 12. — Електрон. дані. *Висвітлено комунікативність як каталізатор важливих психологічних новоутворень, що, починаючись як окремі соціально адекватні рішення, розвиваються у «функціональні органи». Визначено, що суспільна форма існування «Я» вимагає прямої та зворотної комунікації, так кожному індивіду необхідно докласти власні цілеспрямовані зусилля для перетворення оточуючих у органи здійснення його природно необхідних функцій.* Текст :

<http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/12/55.pdf>

13. **Осадчий В. В. Персональний сайт як засіб формування цифрового іміджу науково-педагогічного працівника** [Електронний ресурс] / Вячеслав Володимирович Осадчий, Ірина Миколаївна Сердюк // Інформ. технології і засоби навчання : [електрон. вид.]. — 2019. — Т. 69, № 1. — С. 78-91. *Висвітлено роль й місце персонального сайту науково-педагогічного працівника у процесі формування його іміджу в мережі Інтернет. Представлено декілька типів персональних сайтів. Визначено основні вимоги до структури та контенту персонального сайту науково-педагогічного працівника. Подано опис етапів розробки та інтерфейсу персонального сайту науково-педагогічного працівника, описано алгоритм його застосування. Доведено, що професійно структурована та заповнена за встановленими принципами персональна сторінка дає змогу значно підвищити рівень кваліфікаційних оцінок під час проведення рейтингового оцінювання діяльності науково-педагогічного працівника, що сьогодні є важливим питанням підвищення світового інформаційного рейтингу закладів вищої освіти.*

14. **Панчук Р. Як «хакнути» фонд досліджень, або Конкурс наукових проєктів по-українськи** [Електронний ресурс] / Ростислав Панчук // Дзеркало тижня. — 2020. — 13 верес. — Електрон. дані. *Йдеться про ефективність розподілу коштів між науковими проєктами, які брали участь*

у конкурсах «Наука для безпеки людини та суспільства» і «Підтримка досліджень провідних та молодих вчених». Зазначено, що систему зовнішнього рецензування НФД, на яку покладали величезні надії і сподівання всі прогресивні українські науковці, підкосило категоричне небажання західних експертів виконувати цю роботу на громадських засадах. Адже якісно прорецензувати проект, ознайомившись із найсучаснішою літературою за темою, вникнути в методологію, актуальність теми — це не справа кількох годин, а час — це гроші, і пора до цього звикнути. Тож дефіцит кваліфікованих експертів довелося заповнювати всіма охочими, навіть тими, хто не переймається академічною доброчесністю або ж тільки-но захистив кандидатську дисертацію і має доволі розпливчасті уявлення про те, як, власне, писати науковий проект і які критерії його оцінювання. Текст: <https://zn.ua/ukr/science/jak-khaknuti-fond-doslidzhen-abo-konkurs-naukovikh-projektiv-po-ukrajinski.html>

15. **Сюндюков І. НАН України: вибір майбутнього** [Електронний ресурс] / Ігор Сюндюков // День. – 2020. – 8 жовт. (№ 190). – Електрон. дані. Подано інформацію, що 7 жовтня цього року у Національній академії наук України (НАНУ) розпочалися вибори президента, котрі переносилися ще з весни. Наведено прізвища кандидатів на цю посаду, за яких голосували науковці: хімік В'ячеслав Гончарук; фізик Анатолій Загородній; біохімік Сергій Комісаренко; матеріалознавець Володимир Семиноженко. Наголошено, що обирається не лише президент, а й весь склад Президії НАН України. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/nan-ukrayiny-vybir-maybutnogo>

16. **Сюндюков І. Оновлення. Реформи. Наступність** [Електронний ресурс] / Ігор Сюндюков // День. – 2020. – 9 жовт. (№ 191/192). – Електрон. дані. Подано інформацію, що 7 жовтня цього року оголошено підсумки виборів нового президента Національної академії України (НАНУ). Ним став Анатолій Глібович Загородній — один з найавторитетніших вчених академії, фахівець у галузі фізики плазми, віцепрезидент академії, директор

Інституту теоретичної фізики імені М. М. Боголюбова НАН України. Текст: <https://day.kyiv.ua/uk/article/den-ukrayiny/onovlennya-reformy-nastupnist>

17. Фінансування за залишковим принципом не сприяє інноваційному розвитку [Електронний ресурс] // Голос України. – 2020. – 13 жовт. (№ 189). — Електрон. дані. *Подано тези виступу проректора з наукової роботи Харківської політехніки, в. о. голови Президії Ради проректорів закладів вищої освіти та наукових установ Міністерства освіти і науки України (МОН України) Андрія Марченка на нараді з актуальних питань розвитку вітчизняної науки та інноваційних процесів, проведеної Комітетом Верховної Ради України (ВР України) з питань освіти, науки та інновацій. Андрій Марченко окреслив загальнодержавні проблеми наукової сфери та вказав на необхідність належного фінансування науки та освіти як головних важелів інноваційного розвитку. Також науковець акцентував увагу на питаннях створення сприятливого до науки та освіти законодавчого середовища, зокрема, закликав нарешті вирішити питання автономії університетів в освітній і науковій діяльності. Андрій Марченко висловив низку пропозицій для поліпшення ситуації, а саме: профільному Комітету ВР України разом з МОН і Національною академією наук України (НАН України) розробити програму поступового переходу фінансування наукової сфери від сьогоднішніх приблизно 0, 5 до не менш як 1,7 % валового внутрішнього продукту (ВВП), як це передбачено Законом України; створити під егідою Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій, МОН і НАН України робочу групу з аналізу законодавства та надання пропозицій щодо його вдосконалення; визначити пріоритети в науковій сфері з метою підвищення ефективності вітчизняної економіки; забезпечити наукову та науково-технічну складові високої вітчизняної обороноздатності; визначити п'ять пріоритетів, що пов'язані із світовими перспективними напрямками науки, безумовно, з обов'язковим обтрунтуванням усіх можливостей отримання позитивного ефекту*

вітчизняною економікою під час їх реалізації. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/336942>

Підготовлено Відділом інформаційного забезпечення органів влади

Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого

Відповідальний за випуск Н. Я. Зайченко

16 жовтня 2020 р.